

రత్నశంకలో నిరుద్యోగుల్లో అత్యధికంగా భూ ఇంజనీరింగ్ పూర్తి చేసిన వారు ఉండటం బాధకరంగా ఉండి. దేశంలో 83 శాతం మంది ఇంజనీరింగ్ గ్రామ్యమేళ్లు నిరుద్యోగులుగా ఉంటున్నారు. ఇంజనీరింగ్ పూర్తి చేసిన వారు కంప్యూటర్ ఇంజనీరింగ్ పూర్తి చేసిన వారు ఎక్షప్పగా నిరుద్యోగులుగా ఉంటున్నారు. ఇంజనీరింగ్ నిరుద్యోగుల్లో 7.5 శాతం మంది కంప్యూటర్ ఇంజనీరింగ్ పూర్తి చేసిన వారు నిరుద్యోగులుగా ఉంటున్నారు. దీనివల్ల ఈ రంగం నిరుద్యోగ డిగ్రీ హోల్డర్ జాబిల్యుల్లో అగ్రస్థానంలో ఉంది. ఇంజనీరింగ్ వారి తరువాత 46శాతం విజెనెన్ గ్రామ్యమేళ్లు నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారు. ప్రతిస్థాత్వకమైన అర్థాతలు ఉన్నప్పటికీ యువ నివాసాలు ఉపాధిని పొందేందుకు ఇఖ్యానికి పడుతున్నారు. ఇక ఆర్థికప్రాప్తి చదివిన వారిలో 3శాతం మంది నిరుద్యోగులుగా ఉంటున్నట్టు లెక్కలు చెబుతున్నాయి. సిని పూర్తి చేసిన వారు సైతం నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారని ప్రజలు తరచుగా చెబుతుంటారు. దేశంలో సుమారు 20వేల మంది కొత్తగా అర్థాత సాధంచిన సివిలు ఒకే ప్రయత్నం నేనే మార్కెట్లోకి ప్రవేశించారు వారు నిరుద్యోగులుగానే ఓససాగుతున్నారు. చివరకి ఎపట్టిలు, ఎన్పిఎల్లో చదువును పూర్తి చేసుకున్న వారు సైతం నిరుద్యోగులుగా మిగిలిపోతున్నారు. గత సంవత్సర క్యాంపస్ ఫేల్స్ మెంట్ డ్రైవ్లలో 24,230 మంది ఐపటీ, ఎన్పటి విద్యార్థులల్లో దాచాపు 8వేల మంది విద్యార్థులకి ఉద్యోగాలు లభించలేదు. అంతే పాలచే గ్రామ్యమేళ్లు 9.4 శాతం మంది నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారు. భౌతిక శాస్త్రంలో గ్రామ్యమేళ్ పూర్తి చేసిన వారిలో 7.8 శాతం మంది నిరుద్యోగులుగా మారుతున్నారు. తెలంగాణ, అంధ్రప్రదేశ్తోపాటు మరి కొన్ని రాష్ట్రాల్లోనూ ఇంజనీరింగ్ పూర్తి చేసిన గ్రామీణప్రాంతినిరుద్యోగులు మహాత్మ గాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హమీ పథకంలో రోజువారీ కూలీలుగా పనిచేస్తున్నారు.

పెరుగుతున్న లిరుడ్లుగం

నాగమణింద్ర పల్లాపు

రతన్దేశం జనాభాలో ప్రపంచంలో నంబర్ వన్ స్టోర్ బ్యాంకు నికి చేరింది. జనాభాలోనే కాదు.. నిరుద్యోగంలో కూడా నంబర్ వన్ స్టోర్ నంబర్ నే ఉన్నట్టు కొన్ని సర్వేలను బట్టి చూస్తే తెలుస్తోంది. ప్రపంచంలోనే ఎక్కువ మంది జనాభా ఉన్న దేశంగా ఉన్న ఇందియాలో యువత కూడా ఎక్కువగానే ఉంది. కేంద్ర ప్రమత్త్వం ఇప్పటికే పలు సందర్భాల్లో చెబుతూ వస్తోంది. ప్రపంచంలోనే ఎక్కువ యువత ఉన్న దేశం భారతశమని.. జ్ఞానుడు ఏదైనా చేయడానికి సరి పడడ యువత ఉన్నారని చెబుతోంది. ఇది హాస్టివ్మే. అయితే వనిచేయడానికి యువత సిద్ధంగా ఉన్నప్పటికే వారికి వని కల్పించే వారు తేరు. దేశంలో ఉన్న యువతకు ఉపాధి లేక భాగీళీ తిరగాల్చిన పరిణామి ఏర్పడింది. నిరుద్యోగుల్లో కూడా రెండు రకాల నిరుద్యోగులు ఉన్నారు. వారిలో చదువుకుని ఎటువంటి ఉపాధి లేకండా ఉన్న నిరుద్యోగులు ఒకరకమైతే.. పదువు లేకండా చేయడానికి పనిలేకుండా ఉండే నిరుద్యోగు లు మరొరకం. ఇలా రెండు రకాల నిరుద్యోగులతో భారత దేశం కొనసాగుతోంది. భారతదేశంలో నిరుద్యోగులు ఖచ్చిత మైన సంఖ్యాను గుర్తించడం కషామే అయినప్పటికే, భారతదేశ గ్రామ్యమేట్ జనాభాలో గడిసియుమైన భాగం నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారని నివేదికలు సూచిస్తున్నాయి. 25 ఏళ్లలోపు వారికి ఇది 42.3 శాతం నుంచి 54.8 శాతం వరకు ఉంటుందని అంచనా. ముఖ్యంగా ఇంజనీరింగ్, వ్యాపారం(కామర్స్) పంటి రంగాలలో గ్రామ్యమేట్లు పెద్ద సంఖ్యలో డిగ్రీలు పూర్తి చేసిన తర్వాత కూడా ఉద్యోగాలు దొరకడం కషామువోల్ఫోండని ది వైర్ నివేదిక ప్రకారం తెలుస్తోంది. భారతదేశంలో దాదాపు 28మిలి యూనిట్ల మంది విద్యావంతులైన నిరుద్యోగ యువత ఉండ్యాలా కేసంం వెతుతున్నారు. దాదాపు 100 మిలియన్ మంది వ్యక్తులు నిరుద్యోగులగా కొనసాగుతున్నారు. ప్రధానంగా మహిళలు పనికోసన వెతకడం మానేసారిని నివేదికలు చెబుతున్నాయి. భారతలో నిరుద్యోగం తాండ్రివోల్ఫోండని అంతర్జాతీయ కార్బ్రూక్ సంస్థ(పాల్వో), మానవాభీవృష్టి సంస్థ(పోచ్చెడ్) సంయుక్త అధ్యయనంలో పెల్లడెంది. 'భారత నిరుద్యోగ నివేదిక-2024'లో పలు కీలక విషయాలను పెల్లడించింది.

ఈ నివేదికను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇటీవల విదుదల చేసింది. ఈ నివేదిక ముఖ్యంగా చదువుకున్న యువత ఉద్యోగాలు లేక ఈసురోమంతున్నారని తెలిపింది. 2022 నాటికి దేశంలోని మొత్తం నిరుద్యోగుల్లో 83 శాతం మంది యువతేని ఆ అధ్య యనం పేర్కొనుట. అంతేకాక మొత్తం నిరుద్యోగుల్లో చదువు కున్న యువత 2000 నాటికి 54.2 శాతం ఉండగా 2022 నాటికి అదికాశ్రు 65.7 శాతానికి పెరిగింది. ఈ పరిస్థితి భారతీ

వంటి అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశానికి తీవ్ర ఇబ్బందేనని నివేదిక స్పష్టంచేసింది. ప్రస్తుతం నిరుద్యోగులైన యువ విద్యావంతుల్లో మహిళలు 76.7 శాతంగా ఉంటే పురుషులు 62.2 శాతం మంది ఉన్నారు. కరోనా కాలంలో ఉపాధి, ఉద్యోగ అవకాశాలు భారీగా తగ్గి నిరుద్యోగుల సంఖ్య పెరిగింది. 2000లో ఉద్యోగాలు పొందిన యువతలో సగం మంది స్వయం ఉపాధిని పొందినవారే. ఫిరిలో 13 శాతం మంది రెగ్యలర్, 37 శాతం మంది తాత్కాలిక ఉద్యోగాలు దక్కించు కున్నారు. వచ్చే పదేళ్ళ కాలంలో భారతీలో 70 నుంచి 80 లక్షల యువతక్కి అందుబాటులోకి రానుంది, దేశంలో గణిని యమైన శాతంలో గ్రామ్యమేట్లు నిరుద్యోగులుగా కొనసాగుతున్నారు. ఇదియా టుడే ప్రకారం, ఇదియా స్క్రోప్ రిపోర్ట్ -2025 ప్రకారం భారతీయ గ్రామ్యమేట్లలో కేవలం 54.8

శాతం మంది మాత్రమే ఉపాధి పొందుతున్నారని సూచిస్తుంది. మెర్గర్, మెట్ట్ గ్రాడ్యూయేట్ స్కూల్ ఇండెస్ట్ - 2025 ఈ సంఖ్య ఇంకా తక్కువగా, 42.6 శాతం ఉంటుందని అంచనా వేసింది. వారా మంది గ్రాడ్యూయేట్లు నిరంతర నిరుద్యోగం కారణంగా చురుకుగా ఉద్యోగాల కోసం వెతకడం మానేజ్మెంట్ రూ. దీని వలన వాస్తవ నిరుద్యోగ సంఖ్య ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఆటోమేషన్, ఏపి మూలంగా ప్రభావితమైన ఆచివ్యుద్దిష్ట చెందుతున్న ఉద్యోగ మార్కెట్ వైపుభ్యాలు అంతరాన్ని స్ఫ్రేస్టోండిని.. దీని వలన గ్రాడ్యూయేట్లకు తగిన ఉపాధి హోరకడం క్రష్ణమపుతుండని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఇంజి నీరింగ్, కామర్స్ వంటి రంగాలలో గ్రాడ్యూయేట్లలో నిరుద్యోగ రేటు ఎక్కువగా ఉంది. సుమారు 83 శాతం ఇంజినీరింగ్ గ్రాడ్యూయేట్లు, 46 శాతం బిజినెస్ గ్రాడ్యూయేట్లు నిరుద్యోగులుగా మిగిలిపో యారు. ఇంజినీరింగ్, బిజినెస్ మేనేజ్మెంట్ చేసిన వారే కాకుండా వారా మంది గ్రాడ్యూయేట్లు కూడా నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారు. వారి విద్యా అప్పటు, వైపుభ్యాల సెట్లకు సరిపోని ఉద్యోగాలలో పనిచేస్తున్నారు. వివిధ అంశాల గ్రాడ్యూయేట్ నిరుద్యోగాలకి చేస్తాయి. వైపుభ్యాలు, ఉద్యోగ అవసరాల మధ్య అసమతల్యత, ఆర్కి మందగమనం, ఉద్యోగ మార్కెట్ అభివృద్ధి చెందుతున్న స్వాభావం వంటివి నిరుద్యోగానికి కారణాలగా ఉన్నాయి. భారతదేశంలో చదు వుకున్న నిరుద్యోగులు ఎక్కువగానే ఉన్నారు. ఇంజినీరింగ్, మెడిసిన్, ఎంబీబి, ఎంసిపి వంటి ఉన్నత కోర్సులు చేసిన వారు కూడా నిరుద్యోగులుగా మారుతున్నారు. వారితోపాటు పిహాచెందిలు చేసిన వారు కూడా నిరుద్యోగులుగా మారుతున్నారు. ప్రతి ఏడాది లక్షలకు మంది ఇంజినీరింగ్ గ్రాడ్యూయేట్లు తమ చదువును ముగించుకొని నిరుద్యోగులుగా రోడ్మ్ప్లెక్సీ పశుస్తున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోనే ఏడాదిలో సుమారు 50 వేల మంది ఇంజినీరింగ్ కోర్సులు పూర్తి చేస్తున్నారు. అలాగే ఏపిలో ఇంతకంటే ఎక్కువగా సుమారు 60వేల మంది ఇంజినీరింగ్ కోర్సులు పూర్తి చేసుకుంటున్నారు. చదువుకున్న

వారు ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల కోసం ఎదురు చూస్తుంటారు. అవి కేంద్ర ప్రభుత్వ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు ఏవైనా బాగుం ఉండని చూస్తారు. అయితే చదువుకున్న ప్రతి ఒక్కరికి ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల దొరకడం కష్టంగా మారుతాంది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల కోసం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నోటిఫికేషన్లను జారీ చేస్తాయి. వాటి ద్వారా వచ్చే ఉద్యోగాలు తక్కువగానే ఉంటాయి. ఈ ప్రైవెటు ఉద్యోగాలు ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల కంటే ఎక్కువగానే ఉంటాయి. వాల్లో కూడా చదువుకున్న వారందరికి వచ్చే అవశం లేదు. చదువుకున్న వారిలోకూడా సైప్పుణ్ణాలు(సైప్పు)) ఉన్న వారికి ఉద్యోగవక్షాలు ఎక్కువగా ఉంటుండగా.. సాధారణ డిగ్రీ కీర్తులు చేసిన వారికి తక్కువగా ఉంటున్నాయి.
 చదువుకున్న వారిసంఖ్య లక్షల్లో ఉండటం.. పోస్టల సంఖ్య వందల్లో ఉండటంతో పోటీ వివరితంగా ఉంటుంది. వివరికి ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలతోపాటు, ప్రైవెటు ఉద్యోగాలకి సైతం చిన్నస్థాయి ఉద్యోగాలకి సైతం ఉన్న త చదువులు చదివిన వారు పోటీపడు తున్న వైనం కనబడుతోంది. గతంలో తెలంగాణతోపాటు, ఆంధ్రప్రదేశ్లోనూ కానిస్టేబుల పోస్టలకి పిపోవడ్డి చేసిన వారు సైతం దరఖాస్తు చేసుకున్నారు.
 ఉమ్మీది అంధ్రప్రదేశ్ విదీపోయి తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పడిన సమయంలో నిరుద్యోగుల కోసం వయోపరిమితిని ప్రభుత్వం పెంచడంతో ఇరిజేషన్ పొదే అప్పుర్థలు 50 సంవత్సరాలు వైబడిన వారు సైతం ఉద్యోగాల కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. ఈ మర్కులాలలో ముంబయి పోర్ట్లో గ్రూప్-4 ఉద్యోగాల కోసం నోటిఫికేషన్ జారీ చేసే అందులో గ్రూప్-4 ఉద్యోగానికిసైతం పిపోవడ్డి, పీటిలు, ఇంజనీరింగ్ చేసిన వారు దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. దీన్నిబట్టి అర్థం చేసుకోవచ్చు. వేశంలో నిరుద్యోగం ఏ మేరకు ఉందో. పీపాచడ్డి, డిగ్రీ కలిగి ఉండటం కేవలం ఒకప్రత్యేకత మాత్రమే కాదు. ఇది ఒక బలీయమైన ప్రయోజనం. ఒక సంస్థ నివేదిం చిన ప్రకారం పీపాచడ్డి హోల్డర్ నిరుద్యోగిత రేటు 1శాతం కంటే తక్కువగా ఉండడంతో, జాతీయ సగటు 7 శాతంతో పోలీస్, అధిక వైపుట్టు కలిగిన వ్యక్తుల డిమాండ్ స్పృష్టంగా ఉండని తెలుస్తోంది. ఇండియాలో ఎంబిలివన్ చదివితేడ్యోగం వస్తుందనే అభిప్రాయం బలిగా ఉంటుంది. అయితే దేశంలో ఎంబిలివన్ ఘర్తిచేసిన వారిలో సైతం 16 శాతం నిరుద్యోగులుగా ఉంటున్నట్టు అధికారిక లెక్కలు చెబుతున్నాయి.

అధిక్షమల' మా?

Digitized by srujanika@gmail.com

రాణమవుతు న్నాయి. గత పద్ధతిలో భర్తస్తల చుట్టూపక్కల 450 మంది ప్రైఅర్స్సులైనట్లు పోలీసుల లెక్కల ప్రకారం తెలు స్టోండి. దానికి రెండు మారు రెళ్లు ఎక్కువే వాస్తవ సంఘలుండోచ్చని స్టోనికులు అంటు న్నారు. నేత్తాపతి నది ఇసుక పాయల్లో కలిసి పోయిన శరీరాలుఎన్నో! ఎన్నో! మంజునాథ ఆలయానికి సంబంధం ఉన్నప్పక్కలే ఈ అదృశ్య మరణాల వెనుక కూడా ఉన్నారనీ, అందుకే తాను అక్కడి నుంచి పారిపోయాననీ పారిపుధ్య కార్యక్రము చెబుతు న్నాడు. అదే నిజమైతే ఇది చాలా పెద్దమిసరీదే అవుతుంది. గ్రామం నుంచి ధీర్ఘ దాక ఎందరి పునాదులో కదులుతాయి. కానీ పాత్రికేణ్లూ మిసరీని తొంగిపైడుతున్నవారు ఇప్పుడు బయ టపు రానిస్తూ అస్త్రి మరో సుదేహం. ఆ మృతదేహాగాక ఎన్నో నిజాలు కూడా అక్కడ భూస్తాపిల్లమవుతున్నాయి. వాటిని బయటకు లాగాంటి సిట్ దర్యాపు సరిపోతుందా! అస్త్రి మరోసందేహం. అనహాజ మరణాలకు సంబం ధించిన అరోపణలు రావడంతో 2015లోనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉగ్రవు కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. తర్వాత మూడేళ్ళకు ఆ కమిటీ నివే దికున సమర్పించింది. యొడాడికి 300 మంది పురుషులు, మహిళలు, కొండరు బాలులు కూడా అక్కడ అనహాజ మరణాలకు గుర్తొనట్లుగా ఆ కమిటీ గుర్తించింది. కొండరు అత్యహాత్యలు చేసుకున్నట్లు పోలీసులు చెబుతున్నారు కానీ అందుకుసం ఎవరైనా ధర్మస్తల దాక వస్తారా? అన్నదీ సందేహమే. అక్కడ అదృశ్యమైన వారిలో కొండరు డాకర్లు, జర్మనీస్టులు కూడా ఉన్నారట. సామాజిక మాధ్యమాల్లో ఫోర్మెంట్స్ తున్న ఈ ఉదంతంపై పూర్తి స్థాయి న్నాయి విపరణ జిరినిసే అసలు వాస్తవాలు వెలుగలోకి రావచ్చు. లేకంటే ఉగ్రవు కమిటీ నివేదిక మూలపడినట్లు గానే సిట్ దర్యాపు కూడా ఏమీ తేల్చలేకపోవచ్చ. ఈ అనహాజ మరణాల మిసరీ తేలపోతే పు఩్య క్లెట్పెను భర్తస్తల చరిత్రలో

అడొనాల్డ్ ట్రింప్ నకు నోబెల్ శాంప్రావు వురస్సార్జంపై ముక్కువ రోజు రోజుకూ పెరుగుతూ వస్తోంది. ఏకది

గా పైచ్చాన్ ప్రెస్ సెక్రటరీ కర్తవ్యాన్ లిన్ లీపిట్ దేశ అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ కు సాంతిపురస్వారూం ప్రధానం చేయాలా వారు. ప్రపంచ దేశాల్లో ఆరు సాంతిపుర ట్రాఫిక్ ట్రైం దోత్యం నెరవారని, అణు వాను సైతం విరమింప చేసారంటూలీపిట్ డడం గమనార్థం. గడిచిన ఆరునెలల్లో నెలార్దం చొప్పున వివాదాలను పరిపురించాలను జరగడంలో ఆరు సాంతిపురంలూ ఒకటికించాలను విషయాల్లో ఎనిసేని కృషి చేసారని లీపిట్ చెప్పుకోండి. అసలు ప్రపంచికి ట్రాంప్ తాను స్వయంగా రింగ్, రష్యా, ఇరాన్ - ఇజ్రాయిల్ - పాలిస్త్రీనా తానే నివారించానని నోబిల్ సాంతిపురం అంటూ ఇస్తే తనకి ఇవ్వాలంటూ నేనే ప్రకటించారు. అంటు తగినట్లుగానే మాంచు సాంతిపురస్వారూం ప్రధానం చేయాలం విధి దేశాధినేతలు కూడా ఎందర్యు మెంట్ ఇంచుమని ప్రకటించారు. అధ్యక్షుడుఱాపాలన చెప్పిన ఏదాదిలోనే ట్రాంప్ పాకిస్తాన్, కాంబోడియా, ఇజ్రాయిలాల్ కాంబోడియా, రియాన్, రువాండా, కాంగో, సెర్పియా. ఈజిప్పు ఇధియోమియా దేశాలుమధ్య రావణాప్పాలునిసింగిలీసీ విరమింపచేసి మధ్య సఘ్యతకు ఎంతో కృషిచేసారం పైచ్చాన్ ప్రెస్ సెక్రటరీ చెప్పుకొచ్చారు. ఇక గా పాకిస్తాన్లుమర్యా అపరేషన్ సింధూర్ మిమింపచేసింది తానేనని ట్రాంప్ ఏకంగా ఇంచు అయినా చెప్పి ఉంటారని భారతీలోని చెపుతున్న సంగతి తెలిసింది. సింధూర్ కు వెంటనే పాకికు పాలింపిఫ్ఫుఱుణం మంచును, యుద్ధ తాత్కాలిక విరమణలోను చేసారనుకుండో ఏమోక్కాన్ పాకిటనంత డొనాల్డ్ట్రాంప్సును నోబిల్ సాంతిపురస్వార్మింపికచేయాలని తమ దేశం తరువసు మెంట్ ఇంచుమని ప్రకటించేసింది. ఇప్పుడు ట్రాంప్ ను నోబెర్సాంతి బహుమతి అంటూ ఇజ్రాయిల్, పాకిస్తాన్ ప్రధాన లతోపాటు అప్రికెన్ గ్రూప్ దేశాల నేతలు గియినా బిస్పావు, టైబిరియా, మారుకే

ఉన్నారు. ఈ పక్క వాణిజ్యమహందాలకు
సాధించుకోవాలి. కానీ లోక్యం కొండ

ANSWER

మన్మహరం నాగరాజు
కప్పల్లో కూరుకుపోయాయి. గ్రామిణ ప్రాంతాల్లో ఎవెన్ ఎలు, ఆరోగ్యకార్యకర్తలు తగిన పరిమాణంలో లేక, ఉండి వారికి జీతాలు సకలంలోరాక, భత్తిడి, ఆక్రోశనిలిగి గుర్తు య్యారు. వైద్యరంగంలో ఖాళీగా ఉన్న వేరాది పోస్టులను

ప్రాణస్థం చెందిన ఘటనలు పలువార్లు వార్తలయ్యాయి పట్లల్లో ప్రసూతి సేవలు, ప్రాధమిక చికిత్స అందే పథకులు దారాణగా నశించాయి. శార్పుస్థిలు, నర్సులు, మెడికల్ టైక్సీస్‌మ్యాన్లు, డాక్టర్లు అందుబాటులో లేకపోవడం వల్ల ప్రభుత్వ అనుమతులపై ప్రజల్లో నమ్మకం తగింది. ఇదే సమయంలో ప్రభుత్వ ఆరోగ్యిల్లో పథకం ఎక్కువగా ప్రైవేట్ అనుమతులకు మళ్ళీడం, వాటికి బకాయిలు పెరగడం పల్ల సేవల్లో అంతరాయం కలిగింది. ఇక ఇష్టుడు అధికారంలో వచ్చిన కాంగ్రెస్ పోర్ట్ మందుగా సిబ్బంది నియామకాలపై స్పృశ్యతనిచ్చి, త్వరితగతిన ఉద్గోగాలు భర్తీ చేయాల్చిన అవసరం ఉంది. ప్రజాారోగ్యం పరిరక్షణ ప్రభుత్వ ధర్యంగా భావించి, ఆరోగ్య శాఖలో వృత్తిపరంగా నిష్ఠాతులైన డాక్టర్లు ప్రాణస్థం చెందిన ఘటనలు పలువార్లు వార్తలయ్యాయి పట్లల్లో ప్రసూతి సేవలు, ప్రాధమిక చికిత్స అందే పథకులు దారాణగా నశించాయి. శార్పుస్థిలు, నర్సులు, మెడికల్ టైక్సీస్‌మ్యాన్లు, డాక్టర్లు అందుబాటులో లేకపోవడం వల్ల ప్రభుత్వ అనుమతులపై ప్రజల్లో నమ్మకం తగింది. ఇదే సమయంలో ప్రభుత్వ ఆరోగ్యిల్లో పథకం ఎక్కువగా ప్రైవేట్ అనుమతులకు మళ్ళీడం, వాటికి బకాయిలు పెరగడం పల్ల సేవల్లో అంతరాయం కలిగింది. ఇక ఇష్టుడు అధికారంలో వచ్చిన కాంగ్రెస్ పోర్ట్ మందుగా సిబ్బంది నియామకాలపై స్పృశ్యతనిచ్చి, త్వరితగతిన ఉద్గోగాలు భర్తీ చేయాల్చిన అవసరం ఉంది. ప్రజాారోగ్యం పరిరక్షణ ప్రభుత్వ ధర్యంగా భావించి, ఆరోగ్య శాఖలో వృత్తిపరంగా నిష్ఠాతులైన డాక్టర్లు ప్రాణస్థం చెందిన ఘటనలు పలువార్లు వార్తలయ్యాయి పట్లల్లో ప్రసూతి సేవలు, ప్రాధమిక చికిత్స అందే పథకులు దారాణగా నశించాయి. శార్పుస్థిలు, నర్సులు, మెడికల్ టైక్సీస్‌మ్యాన్లు, డాక్టర్లు అందుబాటులో లేకపోవడం వల్ల ప్రభుత్వ అనుమతులపై ప్రజల్లో నమ్మకం తగింది. ఇదే సమయంలో ప్రభుత్వ ఆరోగ్యిల్లో పథకం ఎక్కువగా ప్రైవేట్ అనుమతులకు మళ్ళీడం, వాటికి బకాయిలు పెరగడం పల్ల సేవల్లో అంతరాయం కలిగింది. ఇక ఇష్టుడు అధికారంలో వచ్చిన కాంగ్రెస్ పోర్ట్ మందుగా సిబ్బంది నియామకాలపై స్పృశ్యతనిచ్చి, త్వరితగతిన ఉద్గోగాలు భర్తీ చేయాల్చిన అవసరం ఉంది. ప్రజాారోగ్యం పరిరక్షణ ప్రభుత్వ ధర్యంగా భావించి, ఆరోగ్య శాఖలో వృత్తిపరంగా నిష్ఠాతులైన డాక్టర్లు

నియమించడం అత్యవసరం. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు మొదట ప్రాంతాన్నటిన్నా మెరుగైన వైద్యం అందేరా వర్షయలు తీసు కోవాలి. వైద్యరూగానికి బడ్జెట్లో కేటాయింపులు గతంలో బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం క్రమంగా తగించింది. వైద్యానికి ఆదాయం కాదు, సేవ ధైయంగా భావించి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కనీసం రాష్ట్ర బడ్జెట్లలో 8శాతం వరకు కేటాయింపులు చేస్తే మార్పు కనిపీస్తుంది. గ్రామీణ ఆరోగ్య కెంప్రాలు, జిల్లా ఆసుపత్రులు నూతనంగా నిర్మించడం లేదా పునరుద్ధరించడం ద్వారా సేవా స్థాయిని మెరుగుపరచాలి. ఒక గొప్ప ఆరోగ్య వ్యవస్థకు మూలం వ్యవస్థాపిత నియాము కాలూ, స్థిరమైన బడ్జెట్లు కేటాయింపులూ, ప్రజలవాళ్ళ ఉన్నత శైతిక బాధ్యతగల పాలన. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి మంచి అవకాశం ఉంది. గత పాలకల తప్పుల్ని పునరూపుత్తం చేయకుండా, ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని ప్రధాన కర్తవ్యంగా భావించి ముందుగు వేస్తే, తెలంగాణలో ఆరోగ్య రంగానికి కొత్త శకం ప్రారంభమవుతుంది. ఒక తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రజాారోగ్య సేవల విస్తరణకు క్లేత స్థాయిలో మెరుగైన వైద్య సేవల అంయబాటుకు వైద్య ఆరోగ్య శాఖ కీలకపాత పోషిస్తోంది. అయితే, గతంలో అధికారంలో ఉన్న ప్రభుత్వాలు ఈ విభాగాన్ని నిర్దిక్యం చేయడంతో అనేక సమస్యలు ఎదురయ్యాయి. ఇప్పుడు అధికారంలోకి వచ్చిన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ముందు తరాల పొరపాట్లను సరదిస్తే బాధ్యతతో ముందుకు సాగాల్సిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా ఆరోగ్యశాఖలో ఖాళీగా ఉన్న నర్సులు, పార్ట్సులిన్నారు, ఫామ్ డి డాక్టర్స్, ల్యాబ్ టెక్నిషియన్లు, ఏవ్యానిలం పోస్ట్సుల భర్తిప్రక్రియలో వ్యౌన సమస్యలు, ఆలస్యాలు ప్రజాారోగ్యాన్ని ప్రభావితం చేయడం గమనార్థం. ఈ రోజు ఆరోగ్య వ్యవస్థను ముందుకు నడిపించడంలో డాక్టర్తో పాటు తెలత ఆరోగ్య సిబ్బాది పొతువు

వైద్య అరీగ్య శాఖ సిబ్బంది భల్త్లో జాప్యమెందుకు?

బ్రిటిష్ పాలకుల ఆలోచనలు, విధానాలు, స్వాతంత్య పూర్వ భారత్తు అరోగ్య సంరక్షణ నమూనాలపై ప్రతిక్ష ప్రభావం చూపాయి. స్వాతంత్యానికి పూర్వం, బ్రిటిష్ వారి ఏలుబడిలో భారతదేశ పురోగతిపై పెదవత్తున చర్చజరిగిని. అభివృద్ధి సూచనలు దేశాన్ని దీన్స్‌స్కిల్స్ చూడడంలో, దాని ఔ పటలకూల చర్చలు స్థాగిని. హోలిక విద్య, ఆరోగ్యం, సంక్షేపము మొదలైన వాటికి సంబంధించి ప్రజలు అభివృద్ధి చెందకపోవచానికి, భారతదేశపు నెనుకాటాలు తనానికి వలన పాలకులు, వారు సాగించిన దోషించే ప్రధాన కారణమని జాతీయ ఉద్ఘామ కోణంనుంచి అభిప్రాయం ప్రకమయ్యేది. వైద్య సేవల లభ్యతపై గ్రామీణ, గ్రామీణ ప్రాంతాల మధ్య అంతర్లాల నెల్చాని ఉన్నాయి. గ్రామీణ ప్రజలు స్థానికంగా వైద్యులుగా చాలామణి అవుతున్న వారితో వైద్యునం చేయించా మంచిన్నారు. మాధవస్వరూపులతో, సహాతుకర కాని వ్యాధి నివారణ పద్ధతులను పాటిస్తున్నారు. గ్రామీణ పట్టణాలం ప్రజల మధ్య అంతర్నానికి ఇది ఒక కారణం. భారతీయ ప్రజలు తక్కువ శక్తిమంతులుగా ఉండటానికి భారతీయ సమాజంలో వ్యవస్థలనే నిందించాల్సి ఉంటుందని వలన పాలకుల వాడం. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్‌లోని ఆధుని కులు, వామపక్షియులు, తీవ్రాదులు జాతీయ ఆరోగ్య విధానాలపై నలపో ఇచ్చారు. వలనపాలనతో రాజకీయంగా, సామాజికంగా, మేధావురంగా ఎదురుపుతున్న సఖ్యలు ఎదుర్కొనుటానికి భారతీయ మేధావి వర్గం జరిపే బహిరంగ చర్చల్లో ఆరోగ్యం, సామాజిక ఆచారాల అంశం కూడా భాగ మొదటి. ఆరోగ్య స్థితిగతులపై 1948లో సర్జనాన్ బోర్డ్ కమిటీ నివేదిక వెలవరించింది. అప్పటిసంచి ఆరోగ్య రంగంలో, అందునా ప్రత్యేకించి గ్రామీణ భారతంలోని దీని పరిస్థితిని గురించి, జాతీయ వాదలే గాక బ్రిలీషాస్టర్ కూడా బాహుటంగానే చరించడం మొదలైంది. బ్రిటిష్ భారత్తో

